

De margay

De margay is een prachtige kleine kattensoort uit Zuid,- en Midden-Amerika.

Margays zijn uitgesproken **boombewoners** en uitstekende klimmers. Daarom wordt hij soms ook wel 'boomkat' genoemd. Als een margay via de stam van een boom naar beneden klimt, doet hij dat met zijn kop omlaag. De meeste katten gaan andersom naar beneden. Een margay kan zich ook met gemak ondersteboven verplaatsen, hangend aan alle vier de poten. Het is dus een echte **acrobaat**!

De margay lijkt haast een kleine uitvoering van de ocelot waaraan hij ook het meest verwant is. Hierdoor wordt de margay soms ook wel '**boomocelot**' genoemd.

Inhoudsopgave

Inleiding	1
Waarom is het belangrijk om een spreekbeurt over de margay te houden?	3
Wat voor soort dier is de margay?	3
Verschillende soorten?	4
Basisinformatie over de margay	5
Hoe ziet de margay eruit?	6
Waar leeft de margay?	7
Hoe leeft de margay?	8
Waarom gaat het steeds minder goed met de margay?	10
Waarom zou het erg zijn als de margay uitsterft?	11
Wat kun jij doen om de margay te helpen?	12
Wat doet Stichting SPOTS?	13
Hoe werkt Stichting SPOTS?	14
Leuke weetjes	15
Links	16

Waarom is het belangrijk om een spreekbeurt over de margay te houden?

Omdat de margay zo'n mooi dier is en omdat er steeds minder margay's op de wereld zijn. Het is heel belangrijk dat er mensen zijn die de margay en andere dieren willen beschermen. Daarom moeten mensen weten dat de margay een supermooi en bijzonder dier is. Als jij dat tegen je klasgenoten vertelt, worden zij misschien wel net zo enthousiast als jij!

Verderop kun je lezen wat je nog meer kunt doen om de margay te helpen.

Wat voor soort dier is de margay?

De margay behoort tot de **katachtigen**. De katachtigen zijn verdeeld in **grote katten** en **kleine katten**. Het verschil wordt niet bepaald door hoe groot de kat is, maar door elf kleine botjes in de keel die samen het tongbeen vormen. Als de botjes aan elkaar zitten dan kan de kat spinnen en niet brullen. Dit zijn de 'kleine katten'. Dit zijn bijvoorbeeld de huiskat, de lynx en ook de margay. Als de botjes niet aan elkaar vast zitten, dan kan de kat brullen maar niet spinnen. Deze katten behoren tot de 'grote katten' (bijvoorbeeld de leeuw, tijger en jaguar).

De margay heeft ook een officiële naam. Deze officiële naam is in het **Latijn**. De Latijnse naam is bedacht door wetenschappers die alle dieren een eigen unieke naam geven zodat er geen vergissingen kunnen worden gemaakt. Zo kunnen mensen in verschillende talen over een dier praten. De Latijnse naam van de margay is **Leopardus wiedii**.

Wil je de margay in het echt zien? Dat kan! Je kunt de margay in Artis in Amsterdam zien.

Verschillende soorten?

Je kon al lezen dat alle dieren een **Latijnse** naam hebben. De Latijnse naam van de margay is **Leopardus wiedii**. Soms zie je daarachter nog een **derde** naam, bijvoorbeeld *Leopardus wiedii wiedii*. Deze derde naam geeft de **ondersoort** van het dier aan.

Er zijn kattensoorten die in verschillende gebieden voorkomen, en die gebieden **verschillen** vaak heel veel van elkaar in **landschap** of **temperatuur**. Ze leven dus in **andere omstandigheden**. Vaak zien die katten er in verschillende gebieden iets **anders** uit. Het zijn dan verschillende **ondersoorten** omdat ze zich hebben moeten aanpassen aan hun leefgebied.

Bij de margay worden op dit moment drie ondersoorten erkend alhoewel het mogelijk is dat er in de toekomst nog meer ondersoorten erkend worden. Het leefgebied van de margay is immers heel groot!

🐾 Leopardus wiedii wiedii	- Zuid-Amerika, zuidelijk van de Amazone
🐾 Leopardus wiedii vigens	- Zuid-Amerika, noordelijk van de Amazone
🐾 Leopardus wiedii glauculus	- Centraal Amerika

De margay wordt vaak **verward** met andere katachtigen, zoals de ocelot en de oncilla. Deze soorten leven ook in Zuid-Amerika. Hier zie je de verschillen:

Ocelot

Margay

Oncilla

Je ziet dat het best lastig is om deze katten uit elkaar te houden. Maar als je goed kijkt, zie je toch wat verschillen. Kijk maar eens naar het vlekkenpatroon. Ook de grootte verschilt. De ocelot is het grootst, dan de margay, dan de oncilla.

Basisinformatie over de margay

Stam:	Chordata (gewervelden)
Klasse:	Mammalia (zoogdieren)
Orde:	Carnivora (vleeseters)
Familie:	Felidae (katachtigen)
Geslacht:	Leopardus
Soort:	wiedii
Lichaamslengte:	Gemiddeld 46-69 centimeter.
Staartlengte:	Gemiddeld 23-52 centimeter.
Gewicht:	Gemiddeld 2.3 - 4.9 kilo.

Mannetjes zijn over het algemeen groter en zwaarder dan de vrouwtjes

Levensverwachting: In het wild tot ongeveer 18 jaar. In gevangenschap tot wel 20 jaar.

Hoe ziet de margay eruit?

De margay is een kleine kat die vooral in **bomen** leeft. Zijn grootte is te vergelijken met die van een (grote) huiskat. In tegenstelling tot een huiskat heeft de margay wel een erg **lange staart en lange poten**. Mannetjes margay's zijn groter en zwaarder dan vrouwtjes. De margay is één van de **behendigste katachtigen** die er is en zijn lichaam is aangepast op een leven hoog in de bomen.

Vacht

De vachtkleur is lichtgelig en grijs tot lichtbruin. Vlekken zijn van verschillende grootte en donker van kleur. Op de rug loopt een donkere streep. De buik, keel en kin zijn lichter van kleur en hebben ook vlekken.

Kop

De margay heeft een korte ronde kop met grote ogen. Ook zijn oren zijn rond en groot met een witte vlek op de achterkant. Bij zijn ogen lopen donkere traanstrepen. De margay kan goed in het donker zien.

Staart

De extreem lange staart wordt gebruikt voor het evenwicht tijdens het springen van tak naar tak.

Poten

De voorpoten zijn groot en hebben scherpe nagels. Handig, wanneer je in en uit een boom wilt klimmen. De margay kan zijn enkelgewrichten 180° draaien. Hierdoor kan hij zelfs ondersteboven aan een tak hangen. Doordat hij brede en zachte kussentjes onder zijn poten heeft kan hij zachtjes over takken sluipen en gemakkelijk van tak naar tak springen.

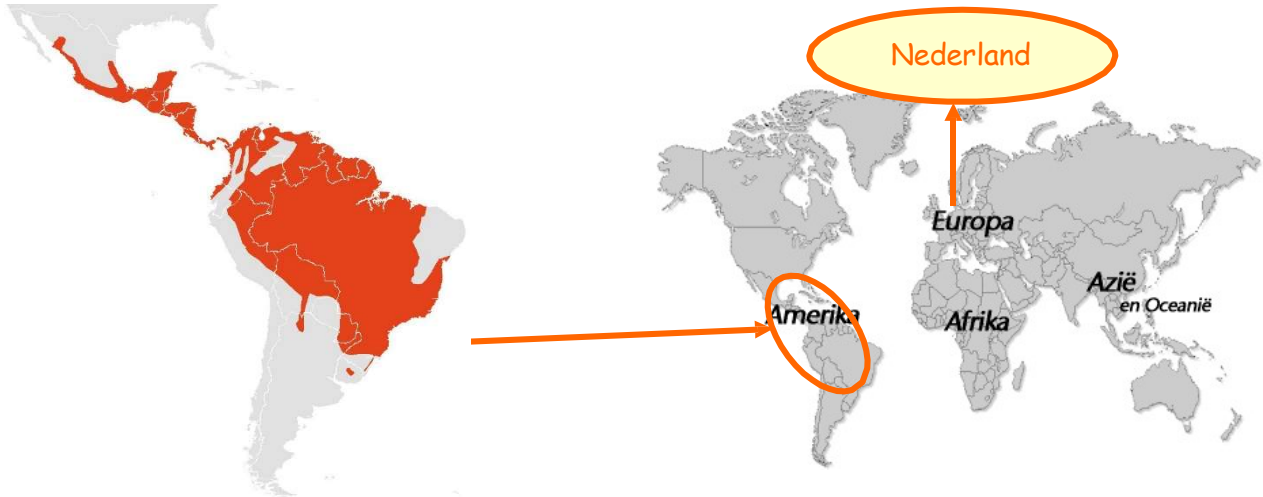
Met zijn **snorharen** kan de margay ook in het donker de weg vinden. Zijn snorharen zitten aan de neus en kun je vergelijken met voelsprietten.

De margay heeft **scherpe hoektanden**, waarmee hij zijn prooi kan vangen en vasthouden.

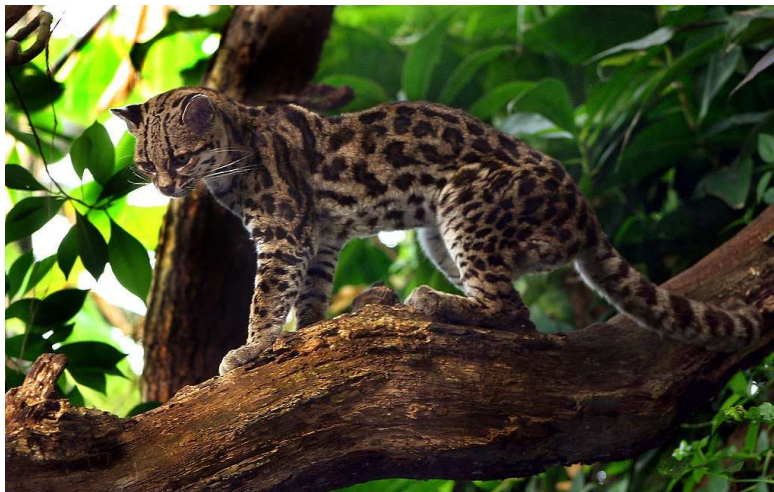
Waar leeft de margay?

De margay komt voor op het continent **Amerika**, en dan met name Midden- en Zuid-Amerika. Ze leven in alle landen behalve Chili. Een paar voorbeelden van landen zijn Brazilië, Mexico en Costa Rica. In Noord-Amerika is het onzeker of de margay hier leeft en zo ja, waar.

De margay is het liefste in gebieden waar **veel bomen** zijn, dit kunnen tropische bomen zijn of bomen die hun bladeren verliezen. Ze komen ook voor in gebieden die door mensen zijn veranderd. Denk dan aan landbouwgebieden of verlaten plantages. Er moet wel voldoende boombeschutting staan. In gebieden met droog struikgewas wil een margay niet wonen.

De grotere ocelot komt op dezelfde plekken als de margay voor. Beide dieren eten veel dezelfde prooien en daarom ziet de ocelot de margay als vijand. Als hij de kans krijgt, zal hij de margay ook doden. Daarom zoekt de margay altijd naar een plek waar de ocelot niet of weinig voorkomt. Dit zorgt ervoor dat de margay relatief zeldzaam is. Wetenschappers noemen dit het '**Ocelot effect**'.

Hoe leeft de Margay?

Voor zover we weten leeft de margay meestal alleen. Dit wordt ook wel **solitair** genoemd. De meeste kattensoorten, en ook de margay, hebben een eigen **territorium**, zo wordt het gebied waarin ze leven genoemd. Om aan te geven waar de kat zijn of haar territorium heeft, sproeit hij met **urine** en laat **ontlasting** achter. Zo kan elke soortgenoot zien en ruiken dat hier al iemand woont.

De margay leeft vooral in de **bomen**. Het is een echte acrobaat in de bomen, kijk maar eens naar het plaatje hiernaast! Ondersteboven hangen, aan zijn achterpoten bungelen, de margay kan het allemaal!

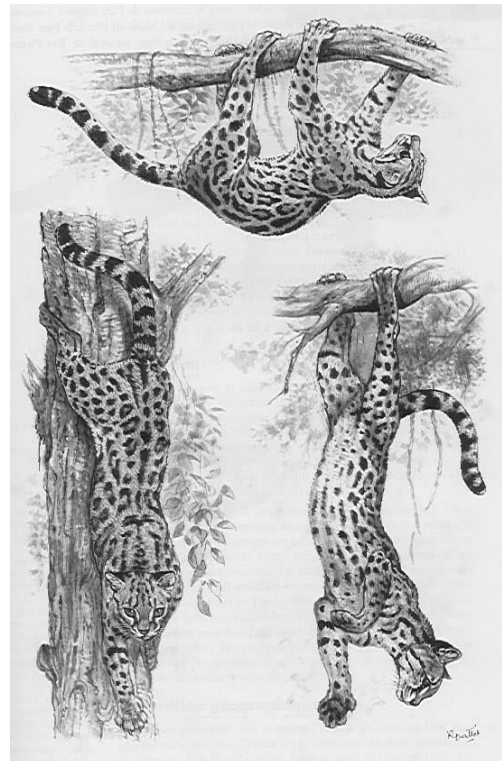
De margay leeft dus het liefst in bomen en jaagt daar ook op zijn prooien. Maar, als hij de kans krijgt, zal hij ook jagen op de grond. De margay is meestal in de **schemering en de nacht actief**.

Voortplanting

De periode dat mannetjes en vrouwtjes margay's bij elkaar komen noemen we de **paartijd**. Een mannetje paart met meerdere vrouwtjes. Een margay kan het hele jaar door jongen krijgen.

Na ongeveer 2,5 maand wordt er meestal 1 jong geboren en heel soms twee. De jongen worden in de **boom** geboren en zijn al best groot bij de geboorte. De jongen van kleine kattensoorten, en dus ook de margay, worden ook wel **kittens** genoemd. Bij grote kattensoorten, zoals de leeuw, worden de jongen welpen genoemd.

De kittens zijn bij de geboorte nog helemaal **blind**, de ogen gaan na ongeveer twee weken open. Na ongeveer 52-57 dagen drinken de jongen geen melk meer maar gaan vast voedsel eten. Na ongeveer negen maanden tot een jaar zijn ze volwassen, en pas als ze zelf zo'n twee jaar zijn, zijn ze klaar om hun eigen jongen te krijgen. Dat is, in vergelijking met andere kattensoorten, best laat.

De jacht en de prooien van de margay

De margay is een **carnivoor**. Dit betekent dat hij vlees eet. De dieren waarop de margay jaagt, worden **prooien** genoemd. De gemiddelde prooigrootte bedraagt ongeveer 250 gram want de margay is zelf immers niet heel groot.

De margay jaagt vooral op dieren die hoog in de bomen leven zoals kleine apen, opossums, eekhoorns, boomratten, vogels, hagedissen en boomkikkers. Maar, als de kans zich voordoet, zal de margay ook prooi vangen op de grond. Hij eet ook eieren, geleedpotigen en zelfs fruit.

De margay kan iets heel bijzonders... Hij kan namelijk het **geluid van een prooi nadoen**. Zo denkt de prooi dat er een soortgenoot in de buurt is en loopt hij in de richting van het geluid. En dan... heeft de margay hem te pakken!

De jacht gebeurt meestal in de schemering en nacht.

www

Via deze link kun je in een filmpje goed zien hoe handig de margay door de bomen klimt, en dat hij zelfs ondersteboven aan een tak kan hangen om zijn prooi te vangen!

<https://www.youtube.com/watch?v=A5GWbV9dTL4>

Waarom gaat het steeds minder goed met de margay?

Voor de meeste kattensoorten geldt dat er vroeger meer katten waren dan nu. Dit geldt ook voor de margay.

De vacht van de margay is erg mooi en zacht; daarom wilden veel mensen een bontjas van zijn vacht. De margay was een van de meest bejaagde kattensoorten in Zuid-Amerika en tussen midden jaren 70 en midden jaren 80 werden er minstens 125.000 margayhuiden verhandeld voor de bonthandel. Sinds die tijd wordt de margay beter beschermd en is handel in zijn vacht, officieel verboden. Dat betekent niet dat dit in de praktijk dan niet meer gebeurt.

Een paar redenen waarom het niet zo goed gaat met de margay:

- Verlies van leefgebied** - Doordat er steeds meer mensen komen, worden de steden groter, komen er meer wegen, meer plantages en boerderijen, en zo blijft er steeds **minder ruimte** voor de natuur. Zo blijft er dus ook minder leefruimte over voor de margay. De gebieden waarin de margay leeft, raken ook steeds meer **versnipperd**. Wat eerst een groot aaneengesloten gebied was, zijn nu allemaal kleine losse stukjes. Dit betekent dat de margay moeilijker naar andere gebieden kan trekken, en moeilijker soortgenoten kan vinden.
- Illegale handel** - voor de vacht, de handel in huisdieren (sommige mensen willen helaas een wild dier als de margay als huisdier houden), maar ook voor voedsel (bushmeat) en voor medicinale en culturele doeleinden. Aan lichaamsdelen van dieren, zoals de margay, worden geneeskrachtige eigenschappen toegedicht en ze worden daarom soms gebruikt in traditionele medicijnen.

Deze margay kitten werd als huisdier gehouden en door een organisatie uiteindelijk in beslag genomen. Vaak sterven de dieren uiteindelijk.

Op dit plaatje zie je een bontjas die gemaakt is van de vacht van de margay.

Wist je dat...

Er ongeveer 15 margay vachten nodig zijn voor 1 bontjas?

Er bestaat een lijst waarop staat hoe het met alle diersoorten van de wereld gaat. Dit is de **Rode Lijst**. Die lijst is gemaakt door een organisatie die het **IUCN** heet. IUCN staat voor de International Union for Conservation of Nature. In het Nederlands betekent dit: de internationale unie voor de bescherming van de natuur.

THE IUCN RED LIST
OF THREATENED SPECIES™

De margay staat ook op deze lijst, en heeft de status '**bijna bedreigd**' er een kans is dat de margay uitsterft.

Waarom zou het erg zijn als de margay uitsterft?

Dat is een goede, en heel belangrijke vraag. Je hebt vast al op school geleerd over hoe **dieren in de natuur met elkaar samenleven**. Dieren en planten vormen "**voedselketens**". Dit betekent dat dieren elkaar nodig hebben om te overleven. Vergelijk de natuur maar met een auto. Als je daar 1 onderdeel uithaalt, dan rijdt de hele auto niet meer goed. En het is natuurlijk ook gewoon verdrietig als zo'n mooi dier er straks niet meer is.

Wat kun jij doen om de margay te helpen?

Er zijn verschillende dingen die je kunt doen om de margay te **helpen**. Maar misschien denk je 'wat kan ik nu doen'?

Manier 1:

Het is leuk en heel belangrijk als jij een **spreekbeurt** over de margay geeft. Dan kun je jouw klasgenoten meer vertellen over deze mooie kat. En waarom het niet zo goed gaat met de margay.

Tips!

- Begin je spreekbeurt met een **margay-quiz**.
- Laat mooie **plaatjes** en **foto's** van margay's zien.
- Laat **filmpjes** van margay's zien, kijk maar eens bij de links onderaan deze spreekbeurt of op YouTube.
- Deel aan het einde van je spreekbeurt **informatie voor ouders** uit aan je klasgenoten.

Neem de **Flyer** mee over Stichting SPOTS die je in je e-mail hebt ontvangen.

Manier 2:

Je kunt **met je school of klas een actie voor de margay** bedenken. Je kunt bijvoorbeeld een **sponsorloop**, **loterij** of **rommelmarkt** organiseren. Of misschien heb je zelf nog een veel beter idee. Met het geld dat je daarmee verdient, kunnen jullie als klas of school een project voor het **behoud van de margay** steunen. Het geld kun je naar Stichting SPOTS overmaken en dan kun je erbij zeggen dat het geld bedoeld is voor de margay. In de mail die we gestuurd hebben, zit ook een A4 'organiseer een kattendag'. Hierin staan leuke acties die jij en je klasgenoten kunnen uitvoeren om de margay te helpen.

Op deze site vind je ook meer informatie:

WWW

<https://stichtingspots.nl/kids-corner/>

Wat doet Stichting SPOTS?

Er zijn in Nederland veel organisaties die zich voor allerlei dieren inzetten. Maar er was in Nederland **nog geen organisatie** die zich **inzet voor de katachtigen** die met **uitsterven worden bedreigd**. Daarom is in 2004 Stichting SPOTS opgericht. **SPOTS** staat voor **Save and Protect Our TreasureS** (bewaar en bescherm onze schatten). SPOTS betekent ook 'vlekken' (die veel katachtigen hebben) en SPOTS verwijst naar 'in de spotlights zetten'. Hiermee bedoelen we dat we zoveel mogelijk aandacht proberen te vragen voor de wilde katachtigen. Daarnaast staat SPOTS voor 'plekken'. Stichting SPOTS vraagt aandacht voor plekken op de wereld waar iets gedaan wordt voor natuurbescherming.

Knuffelfarms

Veel mensen bezoeken in Afrika en Azië projecten waar je kunt **knuffelen** met jonge tijgers en/of leeuwen. Deze dieren worden hiervoor speciaal gefokt en er wordt verteld dat deze dieren, als ze groot zijn geworden, worden teruggeplaatst in het wild. Maar dat kan helemaal niet! Dieren die gewend zijn geraakt aan mensen, kunnen niet voor zichzelf zorgen. Daarnaast is het eigenlijk heel erg zielig om te knuffelen met jonge leeuwtjes of tijgers. De dieren worden namelijk al heel vroeg weggehaald bij hun moeder. En dat is verdrietig voor beide.

Stichting SPOTS geeft daarom ook voorlichting over dit onderwerp. **Knuffelfarms** noemen wij deze plaatsen waar je kunt knuffelen met dieren zoals leeuwen en tijgers. Wij willen duidelijk maken dat knuffelen met roofdieren zoals leeuwen en tijgers, helemaal niet goed is. In de flyer die je ontvangen hebt in de email, is meer informatie terug te vinden over dit onderwerp.

Er is zelfs een aparte website waar je alles kunt lezen:

<https://knuffelfarms.nl/>

Hoe werkt Stichting SPOTS?

- 🐾 SPOTS probeert in Nederland op allerlei manieren aandacht te vragen voor de katachtigen. Ze is bijvoorbeeld regelmatig **aanwezig in dierenparken, op scholen** en op **evenementen**. Hier vertellen de vrijwilligers van SPOTS over de **katachtigen** en dat heel veel van deze dieren met uitsterven worden bedreigd.
- 🐾 Maar SPOTS ontwikkelt ook **informatiemateriaal over de katachtigen voor kinderen zoals jij die graag een spreekbeurt willen geven over katachtigen**. Op onze website kan iedereen van alles lezen over alle wilde katten die in de wereld leven.
- 🐾 Daarnaast probeert SPOTS geld in te zamelen voor projecten die zij ondersteunt.

Op deze site vind je meer informatie:

www

<https://stichtingspots.nl/>

Leuke weetjes

Wist je dat...?

- De margay met zijn kop naar beneden uit een boom klimt? De meeste katachtigen doen dit andersom.
- De margay, samen met de nevelpanter, de enige katachtige is die zijn prooi vanaf boven kan bespringen?
- De oren van de margay, met de grote witte vlek erop, erg belangrijk zijn? Wetenschappers denken dat die vlek ervoor zorgt dat kittens de moeder kunnen blijven zien en dus volgen, in de dichte begroeiing van de jungle;
- De margay ook wel boom-ocelot of 'boomkat' wordt genoemd?

Op deze foto zie je een margay. Zie je hoe lang zijn staart is?

De foto is genomen met een **cameraval** in Peru. Op de boom, links op de foto achter de margay, zie je een cameraval zitten. Onderzoekers plaatsen deze camera's op een plek waarvan ze denken dat een bepaald dier daar voorkomt. Als een dier dan langs de camera loopt wordt er een foto genomen. Zo kunnen onderzoekers een heleboel gegevens verzamelen, zoals welke dieren er voorkomen, hoeveel, waar ze vooral voorkomen enz.

Links

Deze links kun je gebruiken voor handige **informatie**:

- <https://stichtingspots.nl/>
- <https://nl.wikipedia.org/wiki/Margay>
- <https://wildcatsmagazine.nl/wpnl/demargay/>

Op YouTube zijn veel filmpjes te zien van de margay. Zoals bijvoorbeeld;

- <https://www.youtube.com/watch?v=oTNY3SyYXi4&t=236s>
- <https://www.youtube.com/watch?v=Gy6K5APep2M>

Stichting SPOTS

LP van Mallandstraat 46

4754 AP Stampersgat

E: info@stichtingspots.nl

Tel: 06-4094 7232

<https://stichtingspots.nl/>

<https://knuffelfarms.nl/>

Rekeningnummer:

IBAN: NL90INGB0004611235

BIC: INGBNL2A

